

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/357/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

336/2011. (XI. 30.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2011. június 24-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárást** a 2011. november 30-án – dr. Juhász Imre elnök tartózkodása mellett – megtartott zárt ülésén született döntése alapján

m e g s z ü n t e t i .

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg. A Testület – figyelemmel a panaszosnak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására – az eljárás megszüntetéséről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2011. június 24-én elektronikus úton terjesztette elő panaszát a vele szemben történt sorozatos rendőri mulasztások miatt. A panaszos a beadványát július 14-én elektronikus úton kiegészítette, majd július 18-án aláírásával megerősítette és kiegészítette. A panaszos ezt követően 2011. augusztus 9-én személyesen, augusztus 11-én elektronikus úton, október 4-én telefonon, október 7-én és 26-án elektronikus formában további kiegészítéseket tett.

I.

1) a) A panaszbeadványban a panaszos előadta, hogy kisfiával állandó életveszélyben vannak. 2007. június 26-án a panaszosnak hajtott gépkocsival a volt férje, amiben a közös kiskorú gyermekük is utazott, és a szomszédok is látták az esetet. Azóta több feljelentést tett a panaszos, de a rendőrség azok ellenére sorozatosan elmulasztotta volt férje előállítását, az ügyészség pedig megállapította, hogy az eljárások „érdemi vizsgálat nélkül zárultak le”. A

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

panaszos fiának azóta is nap mint nap abba az autóba kell beülnie, amivel az apa a panaszost elgázolta. Az É.-i Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztálya két és fél év elteltével indított büntetőeljárást az ügyben, majd bűncselekmény hiányában megszüntette azt, holott egyrészt az elkövetés időpontjában ügyeletes traumatológiai osztályon rögzítették a panaszos sérüléseit, másrészt pedig a panaszos volt férje elismerte, hogy fényes nappal métereken keresztül vonszolta őt a motorháztetőn, és csak azért hajtott tovább, mert megpillantotta a visszapillantó tükörben, hogy a panaszos besétál a házba. A panaszos állítása szerint azonban a ház előtt magas tuják állnak, így senkit sem lehet ott látni, illetve amikor a volt férj a visszapillantó tükörbe nézett, már elhagyta cselekménye helyszínét. A panaszos szerint a rendőrség a helyszín megtekintésekor az épület másik oldalától készített fényképeket, nem arról az oldalról, ahol a bűncselekmény történt.

A panaszos állítása szerint volt férje és annak „segítőtársai” azóta is „túszként használják fiát a kifosztásához”. A közös cégükből a volt férj a bevételeket kivonta, a panaszos lekönyvelt járandóságait nem fizette ki. A volt férj ráadásul elszakította a panaszostól élsportoló, kitűnő tanuló gyermeküket, akire annak alkoholista anyja, vagy „a pornózó, prostituált” barátnője szokott vigyázni. A panaszos állítása szerint gyermekét elrabolták, a rendőrség mégsem tett semmit az ügyben. A bíróság – a rendőrség „tétlensége” után – a panaszos gyermekét annak apjához helyezte el, holott az állandóság nem vehető figyelembe annak a szülőnek a javára, aki erőszakkal vonja ki gyermekét a másik szülő felügyelete alól. A gyermek eddig 3 év alatt 5 lakcímváltozáson ment keresztül és 3 iskolába járt, holott még csak 6. osztályos általános iskolai tanuló. A gyermeknél egy pszichiáter pszichés elváltozásokat is észlelt, mióta nem él együtt a panaszossal, továbbá a panaszos egészsége is megromlott, leszázalékolták.

b) A panaszos beszámolt egy 2010 júliusában történt eseményről is, amikor a volt férje egy fogorvosi rendelőben a biztonsági őrökkel kidobatta őt, és a cipője is elszakadt. Akkor a rendőrségre órákat kellett várnia – étlen-szomjan, nagy fájdalommal –, hogy gyermekét „kiszabadítsák” a rendelőből. A gyermek útlevelét a panaszos nem kapta meg volt férjétől, így évek óta nem tud elutazni vele nyaralni.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) II. Kerületi Rendőrkapitányság ebben az ügyben megszüntette a nyomozást. A panaszos ugyanakkor nem kapott választ kérdéseire: arra, hogy miért a BRFK III. Kerületi Rendőrkapitányság rendőrei mentek ki a helyszínre, amikor a fogorvosi rendelő öt percre van a II. Kerületi Rendőrkapitányságtól; hogy kihallgatták-e a biztonsági őroket és más személyeket tanúként, továbbá, hogy a panaszos volt férjét miért csak fél évvel később hallgatta ki a rendőrség.

2) A panaszos beadványában és annak kiegészítéseiben előadta azt is, hogy 2011. május 7-én megjelent volt férje lakásánál, hogy fiával találkozhatna. A volt férj a lépcsőházban két lépcsőfordulón keresztül letaszította a panaszost az emeletről. A panaszos segélykiáltására a szomszédok odaszaladtak. A panaszos felhívta a 107-es központi számot, ahol többszöri bemondásra értették csak meg a helyszínt (négyes-öttször kellett a címet elmondania). A panaszos a mentőt is kihívta, mivel látható sérülései voltak.

Először – kb. háromnegyed óra elteltével – az É.-i Rendőrkapitányság két rendőre érkezett a helyszínre. A panaszos sérelmezi, hogy a rendőrök nem állították elő a rendőrségre a volt férjet, és nem hallgatták ki tanúként a szomszédokat sem, holott a panaszos jelezte, hogy a férfi folyamatosan az életükre tör. A rendőrök a mentőszolgálat kérését sem várták meg.

A rendőrök azt a tájékoztatást adták a panaszosnak, hogy az ügyben feljelentést tehet a rendőrségen vagy az ügyészségen. Nem nyújtottak segítséget a panaszosnak, hanem azt mondták, hogy E. városban van a legközelebbi rendelő, ahova viszont nem tudják elvinni, mert más helyszínre kell menniük.

A rendőrök csak a panaszos kérésére mondták meg nevüket és azonosító számukat.

A panaszost a helyszínen intézkedő rendőrök nem tájékoztatták a panaszjog lehetőségéről, azzal kapcsolatban úgy fogalmazott, hogy amikor a Budapest II-III. Kerületi Ügyészségen járt, azért, hogy az ügyek egyesítését kérje, akkor olvasta el a Testület szórólapját, így szerzett tudomást annak működéséről. Ez 2011 júniusában történt, talán 22-én, pontos időpontját azonban nem tudta megjelölni.

A panaszos előadta, hogy volt férje magatartása miatt feljelentést tett a rendőrségen, amit az áttett a B.-i Bíróságra, ahonnan megkeresték, hogy kíván-e joghatályos magánindítványt előterjeszteni. A panaszos azt végül nem terjesztette elő.

3) a) A panaszos a Testület rendelkezésére bocsátotta a volt férj állítólagos bántalmazása után, még aznap, a traumatológiai szakambulancia által kiállított járóbeteg vizsgálati lapot. A dokumentum tanúsága szerint a panaszost az Országos Mentőszolgálat szállította a szakambulanciára, mert „beszállítást megelőzően D. városban férje lakásán férje a lépcsőn meglökte, el nem esett, a falnak ütközött, két csuklója és bal keze sérült”. A kezelő orvos megállapítása szerint a panaszos „csuklóját aktívan mozgatja, a mozgatás fájdalmas. Külsérelmi nyom nincs. Duzzanat, deformitás nincs. Bal kézen IV-V MCP felett felületes horzsolás látható, ízületek mozgásai szabadok, fájdalomtalanok. A sérült végtagon keringési, beidegzési zavar nincs.” Az orvos a csukló és a kéz egyéb részeinek zúzódását diagnosztizálta.

b) A panaszos előadta, hogy az eseményeket követően később vette észre, hogy fogát is sérülés érte, ezért ismételt orvoshoz fordult. A 2011. május 27-én a traumatológiai szakambulancia által kiállított járóbeteg vizsgálati lap szerint a panaszos csuklófájdalomra, szédülésre panaszkodik, valamint – elmondása szerint – egy foga hiányzik, ami az előző alkalommal sem panaszként, sem a vizsgálatok kapcsán nem volt látható. A kezelő orvos megállapította, hogy egyik csuklón sincs külsérelmi nyom, a panaszos aktívan mozgatja a csuklóízületet, a jobb csuklója radiálisan jelez nyomásérzékenységet, a bal csuklón pedig a thenar (hüvelykujj izompárnája) területén. A sérült végtagon keringési, beidegzési zavar nincs.

4) A panaszos a Testület részére elküldte továbbá a Pesti Központi Kerületi Bírósághoz (a továbbiakban: PKKB) címzett keresetlevelét, amelyben kérte, hogy a kiskorú gyermek elhelyezését megváltoztatva, nála helyezze el a bíróság, illetve az apa felügyeleti jogának megvonását is. A panaszos csatolta a PKKB 2011. szeptember 20. napján történt személyes meghallgatásról készült jegyzőkönyvét, amelyben a panaszos megelőző távoltartás elrendelését kérte, valamint a Fővárosi Bírósághoz címzett, megelőző távoltartás elrendelése iránti ismételt kérelmét. A panaszos küldött továbbá egy listát arról, hogy 2008-tól kezdődően melyek voltak gyermekének elmaradt láthatási időpontjai.

A Testület ezen dokumentumok részletes ismertetésétől – a lentebb részletezett hatásköri szabályaira figyelemmel – eltekintett.

5) A panaszos úgy nyilatkozott, hogy arra az esetre nézve, ha a Testület csekély fokú alapjogi sérelmet állapít meg, vagy nem állapít(hat) meg alapjogi sérelmet a panaszolt rendőri intézkedéssel összefüggésben, nem szeretné, ha a panaszt a Testület áttenné az intézkedést foganatosító rendőrkapitányság vezetőjéhez.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszossal szemben az É.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályának egy r. törzsőr-mester járőr-vezetője és egy r. őrmester járőre intézkedett a helyszínen, továbbá a Közrendvédelmi Osztály r. főhadnagya teljesített szolgálatot ügyeletes tisztként.

2) Az É.-i Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele a panaszolt rendőri intézkedéssel kapcsolatban az alábbiakat tartalmazza.

2011. május 7-én 11 óra 37 perckor a panaszos telefonon tett bejelentést az É.-i Rendőrkapitányságon, hogy volt férje bántalmazza. A bejelentés 3 perc 22 másodpercig tartott. A panaszt fogadó ügyeletes tiszt a közrendvédelmi járőrt 11 óra 41 perckor küldte a bejelentésben szereplő címre. Mivel a járőr É. városban teljesített szolgálatot, a közlekedési szabályokat betartva, 11 óra 50 perckor érkeztek a helyszínre.

A járőröket a helyszínen a panaszos fogadta. A panaszos elmondta, hogy volt férjével összeveszték. Közös gyermekükhöz láthatási jog fűzi, és amikor megérkezett a férfi lakásához, nem tartózkodott otthon a gyermekkel, és három órát várt érkezésükig. Ezt követően pedig a volt férj vita közben lelökte a panaszost a ház bejáratánál lévő lépcsőn.

A rendőrök a helyszínen meghallgatták a panaszos volt férjét, aki elmondta, hogy valóban késett három órát és ezt a panaszos sérelmezte, de bántalmazás nem történt.

A járőrök adatgyűjtést is végeztek, amelynek során a ház egyik lakója elmondta, hogy szemtanúja volt az eseményeknek, de semmilyen bántalmazást nem tapasztalt. Ezt követően a rendőrök szemrevételezték a panaszos sérüléseit: a jobb kézfejen két darab egy centiméternél kisebb hámsérülés volt látható. A panaszos egyéb testrészén nem volt látható más sérülés, illetve a mozgásából sem lehetett ilyenre következtetni, ezért a rendőrök orvosi segítséget nem kértek a helyszínre.

Az intézkedő rendőrök jogi felvilágosításban részesítették a panaszost: látlelet beszerzését követően, testi sértés miatt a magánindítványt előterjesztve, volt férje ellen feljelentéssel élhet. Ezt követően a rendőrök 12 óra 5 perckor elhagyták a helyszínt.

A kapitányságvezető tájékoztatása szerint az intézkedésről videofelvételt nem készítettek a rendőrök; a panaszos telefonon történt segítségkérését viszont hangfelvételen rögzítették.

A tájékoztató levél szerint továbbá a panaszos férjével szemben büntetőeljárás nem indult.

3) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta a panaszos telefonálásáról készített ügyeleti anyagot, amelyen az alábbi – 3 perc 22 másodperc hosszúságú – beszélgetés hallható.

Az ügyeletes tiszt közli, hogy a telefonáló az É.-i Rendőrkapitányságot hívta. A panaszos sirva kiabálja, hogy segítséget kér volt férje lakásához. Az ügyeletes tiszt megkérdezi, hogy hova menjenek, hova küldje a kollegáit. A panaszos többször elismétli a címet, mert a rendőr nem érti pontosan. A panaszos azt mondja, hogy a férje lelökte a lépcsőről, mert odament a gyerekekért láthatásra. Többször kiabálva segítséget kér. Az ügyeletes tiszt megkérdezi tőle a nevét, amit háromszor ismétel el a panaszos, mert a rendőr nem érti. Eközben is segítségért kiabál a panaszos. A rendőr megkérdezi tőle, hogy e tud-e menni onnan, amire a panaszos azt válaszolja, hogy nem. Súlyos cukorbeteg, rosszul van, és egy pohár vizet sem kap senkitől. Közben folyamatosan segítségért kiabál. A rendőr azt mondja neki, hogy nyugodjon meg, mert nem érti, amit mond. Ekkor a panaszos kéri, hogy a rendőrök menjenek ki. Az ügyeletes tiszt közli vele, hogy a kollegái elindultak, és megkérdezi, hogy most mit csinál a panaszos. A panaszos megismétli, hogy a férje ledobta őt a lépcsőről, mert a gyerekekért ment láthatásra. Ismét segítséget kér. Ennél a résznél lehet hallani, hogy egy férfihang a háttérből azt mondja: „senki nem dobott le”. A rendőr megkérdezi, hogy a gyerek hol van, a panaszos közli, hogy most jött ki (a lakásból). Megkérdezi, hogy a rendőrök mikorra érnek ki, és elismétli, hogy rosszul van, súlyos cukorbeteg, napi ötszöri injekcióval. Az ügyeletes tiszt megkérdezi a panaszostól, hogy mi történt pontosan, mert az elejéből nem értett semmit. A panaszos elmondja, hogy a férje lelökte a lépcsőről, egyfolytában fenyegeti, hogy elviszi a gyereket, őt pedig elgázolja. A rendőr megkérdezi, hogy a panaszos hogy került a helyszínre, amire azt a választ kapja, hogy a gyerekekért ment oda a panaszos. A rendőr megismétli, hogy a kollegái úton vannak, és elkéri a telefonszámát. A panaszos a telefonszámát elmondja – azt is többször megismétli, mert a rendőr nem érti –, és újra megkérdezi, hogy mikorra érnek oda a rendőrök. Az ügyeletes tiszt közli, hogy nem tudja megmondani, úton vannak, 5-10 perc.

4) A rendőri intézkedésben érintett rendőrök jelentést készítettek, amelyek az alábbiakat tartalmazzák.

a) Az É.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályának r. főhadnagya jelentésében előadta, hogy a kérdéses napon ügyeletes tisztként látott el szolgálatot, amelynek során 11 óra 36 perckor segélyhívás érkezett az ügyeletre.

A bejelentő – egy nő – artikulátlanul kiabálva segítséget kért. Mivel felzaklatott állapota miatt a rendőr nem értette bejelentését, igyekezte őt megnyugtatni. Megállapította, hogy a bejelentés azért érkezett, mert a panaszost – állítása szerint – férje lelökte egy lépcsőről a lakásánál, ahova a nő gyermeke láthatása céljából érkezett. Annak ellenére, hogy a rendőr

ezeket az adatokat megtudta, a panaszos továbbra is felzaklatottan, mondhatni hisztérikusan viselkedett, de a háttérből egy, a rendőr által nyugodtnak tűnő férfihang annyit mondott, hogy „senki nem dobott le senkit”.

A r. főhadnagy a szükséges adatok felvételét követően – ami a panaszos lelkiállapota miatt lassan ment – a helyszínre irányította a járőrt. Az intézkedő rendőrök a küldésre haladéktalanul elindultak, majd onnan a szabályoknak megfelelően az eset tisztázását követően azonnal visszajelentettek. Jelentésük alapján az ügyeletes tiszt „azonnalos” rendőri intézkedésre okot adó cselekményt nem tudott megállapítani, ezért utasította a járőröket a szükséges jogi felvilágosítás megadására, illetve, hogy az intézkedésről részletes jelentést készítsenek.

Ezt követően az ügyeletes tiszt utasítására a járőrök elhagyták a helyszínt, a következő küldés végrehajtása céljából.

A r. főhadnagy jelentésében megjegyezte, hogy szolgálati ideje alatt a panaszos nem jelent meg az É.-i Rendőrkapitányságon azért, hogy feljelentést tegyen férje ellen.

b) Az É.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály r. őrmester járőrének jelentése az alábbi információkat tartalmazza.

Szolgálati teljesítése során, 2011. május 7-én 11 óra 40 perckor az É.-i Rendőrkapitányság ügyeletes tisztje utasította, hogy menjen a panaszos volt férjének lakásához, mert onnan rendőri segítséget kértek.

11 óra 50 perckor a rendőr megjelent a megadott címen, ahol a panaszos fogadta, és elmondta, hogy a volt férjéhez érkezett, mert a közös gyermekükhöz látatási joga van, de késett 3 órát, ezért összevesztek, majd a volt férj elkezdte lökdösni.

Ezt követően a r. őrmester meghallgatta a panaszos volt férjét, aki elmondta, hogy valóban összevesztek, mert sérelmezte azt, hogy 3 órát késett, de bántalmazás nem történt.

A rendőr meghallgatta az egyik szomszédot is, aki elmondta, hogy az esemény szemtanúja volt, mely során semmiféle bántalmazás nem történt. Ezt követően a r. őrmester a feleket „kellő felvilágosításban” részesítette.

A rendőr jelentésében megjegyezte, hogy a panaszos jobb kézfején két darab egy centiméter átmérőnél kisebb hámsérülés volt látható, ami elmondása szerint a cselekmény során keletkezett.

A r. őrmester a történeteket jelentette az ügyeletes tisztnek, majd az engedélyével a helyszínt 12 óra 5 perckor elhagyta.

c) A r. főtörzsőrmester járőrvezető kiegészítő jelentése jelen állásfoglalás III. rész 4) pont b) alpontjában írtakhoz képest az alábbi többlet információkat tartalmazza.

A kérdéses időpontban az É.-i Rendőrkapitányság ügyeletes tisztjének utasítására jelent meg a megadott címen, mivel onnan családon belüli vitáról érkezett bejelentés. A helyszínrre a közúti forgalom függvényében jelent meg a jelentésben szereplő időpontban, ahol a bejelentő panaszos és gyermeke fogadta. A helyszínen a rendőr a panaszosnak és fiának a napszaknak megfelelően köszönt, bemutatkozott, közölte, hogy az É.-i Rendőrkapitányság járőrvezetője. Mindkét személyt igazoltatta, azt követően pedig szóban meghallgatta a panaszost a történetéről, aki ekkor is zaklatott állapotban volt.

A panaszos elmondta, hogy láthatási joga van a közös gyermekükkel kapcsolatban, ezért ment volt férje lakására. A férfi kb. 3 órát késett, ezért a lépcsőházban összevesztek és a panaszos elmondása szerint a volt férje lelökte őt a lépcsőről. A panaszos a jobb kézfejen található kisebb hámsérüléseit mutatta, amelyek a volt férje tettelegessége során keletkeztek. A panaszos egyéb sérülésre nem panaszkodott, a rendőr kérdésére mentőt, illetve orvosi ellátást nem kért.

A járőrvezető ezt követően a panaszossal és fiával felment az épület harmadik emeletén lakó volt férjhez, és közölte a panaszossal, hogy szükséges a másik felet is meghallgatnia a történetekkel kapcsolatban. A panaszos a lift út során már arrogáns, kioktató magatartást tanúsított és követelte, hogy a rendőr mindenképpen állítsa elő a volt férjet az É.-i Rendőrkapitányságra. A járőrvezető elmondta a panaszosnak, hogy amennyiben – a tényállás, illetőleg az esetleges tanúk elmondásai alapján – jogalap keletkezik, abban az esetben megteszi a törvény által szabályozott, szükséges rendőri intézkedéseket.

A lakásba becsengetve a rendőrt a panaszos volt férje fogadta, akit igazoltatás alá vont a törvényben meghatározott módon és keretek között, amelynek során a férfi együttműködő magatartást tanúsított. A rendőr kérdésére elmondta, hogy a panaszossal megbeszélték, hogy az előre egyeztetett időpontban eljön közös gyermekükért, mivel láthatási joga van, de a volt feleség 3 órát késett, ezért összevesztek, mert neki előre megbeszélt, eltervezett programjai voltak, ahol emiatt nem tudott megjelenni. A panaszos volt férje a járőrvezető tettelegességre vonatkozó kérdésére elmondta, hogy nem bántalmazta volt feleségét, hangos szóváltás volt ugyan, ami rendszeres közöttük, amikor a panaszos jön a gyerekért, de tettelegességre nem került sor, amit a szemben lakó szomszéd is alá tud támasztani, mivel ő is kijött a lépcsőház folyosójára a hangoskodás miatt.

A járőr ezt követően megkérte a férfit, hogy maradjon addig, ameddig meghallgatja a szomszédját, hogy ha tisztázandó kérdés merülne fel, meg tudják beszélni. A panaszos volt férje eleget tett a kérésnek.

A rendőr becsengetett a panaszos volt férjének szomszédjához, és őt is a megfelelő és elvárható módon igazoltatás alá vonta, aki készségesen együttműködött. A rendőr kérdésére elmondta, hogy a hangoskodásra kiment a lépcsőház folyosójára, ahol látta, hogy szomszédja és a panaszos veszekednek. A szomszéd addig kinn is tartózkodott a folyosón, amíg a panaszos nem távozott. A szomszéd elmondása szerint a férfi ezen idő alatt nem bántalmazta a panaszost.

Mivel olyan tény vagy információ nem merült fel, amely alátámasztotta és a helyszínen eldönthetővé tette volna, hogy történt-e szabálysértés vagy bűncselekmény, a járőrvezető a feleket jogi felvilágosítás-adásban részesítette, azt követően pedig közölte velük, hogy amennyiben a rendőri intézkedéssel szemben panasszal szeretnének élni, akkor azt az É.-i

Rendőrkapitányságon vagy a Testületnél tehetik meg. A járőrvezető a feleknek megadta saját és járőrtársa nevét, rendfokozatukat, szolgálati helyüket, illetve jelvéyszámukat, valamint közölte, hogy a rendőri intézkedést befejezte.

A történetet visszajelentette az É.-i Rendőrkapitányság ügyeletes tisztjének, aki engedélyezte, hogy elhagyja a helyszínt, majd a panaszossal és fiával lement az épület elé, eközben még válaszolt a panaszos további kérdéseire – a jogi lehetőségeivel, illetőleg a látteletvétel mikéntjével kapcsolatban.

A járőrvezető jelentésében megjegyezte, hogy a panaszos, mivel elégedetlen volt a rendőri intézkedéssel, illetőleg azzal, hogy nem állítja elő a volt férjét, folyamatosan az intézkedés során is minősíthetetlen magatartást tanúsított, illetőleg azt követően, a rendőr segítő szándéka ellenére is. A panaszos ragaszkodott ahhoz, hogy azonnal vigyék őt olyan egészségügyi intézménybe, ahol látteletet tud csináltatni. A járőrvezető elmondta neki, hogy mivel az intézkedést befejezte, „nem állnak jogviszonyban egymással”, ezért az ügyeletes tiszt utasítása nélkül nem viheti a panaszost sehova.

A r. főtörzsőrmester ezek után felvette a kapcsolatot az ügyeletes tiszttel, akit megkérdezett a panaszos kérésével kapcsolatban. Az ügyeletes tiszt azonban a tényállás meghallgatását követően nem adott engedélyt a járőrvezetőnek arra, hogy teljesítse a panaszos kérését. A rendőr ezt közölte a panaszossal, majd pedig a helyszínt elhagyta.

A r. főtörzsőrmester jelentésében továbbá úgy nyilatkozott, hogy az intézkedés végén – mivel egyéb rendőri intézkedés nem vált szükségessé – a felek jogi felvilágosítás-adásban részesültek; a panaszos részére részletesebb felvilágosítást adott az elmondása alapján bekövetkezett testi sértéssel kapcsolatban. A rendőr elmondta, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján magánindítvány megtételére van lehetősége a testi sértés miatt, amelyhez szüksége lesz egy orvosi látleletre, amely alátámasztja a sérülés mértékét, illetőleg azok keletkezésének körülményeit, valamint az esetleges tanú(k) nevére, elérhetőségére, majd a látlelet és az egyéb bizonyítási eszközök birtokában be kell mennie az É.-i Rendőrkapitányságra vagy a lakcíme szerinti illetékes bíróságra, ahol megteheti a feljelentést az ügyében.

III.

A Testület eljárása során elsőként abban a kérdésben foglalt állást, hogy a panaszbeadvány előterjesztésére nyitva álló határidőt megtartotta-e a panaszos.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 93. §-ának (1) bekezdése szerint a Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított 8 napon belül lehet előterjeszteni.

1) A panaszos beadványában 2007. június 26-ai és azt követő, 2010. júliusi, valamint 2011. május 7-én történt rendőri intézkedéseket, illetve mulasztásokat sérelmezett. A Testület a felsoroltak közül érdemben nem foglalkozott a 2007. és a 2010. évben történt cselekményekkel, tekintettel arra, hogy egyrészt jóval a panasz benyújtását megelőzően

történtek. A Testület egyébiránt is csak a 2008. január 1-jét követően történt rendőri intézkedéseket (azok elmulasztását, illetve alkalmazott kényszerítő eszköz alkalmazásokat) vizsgálhatja, mivel az Rtv. azon módosítása, amely a Testületet létrehozta, és a Testülethez fordulás lehetőségét megnyitotta, 2008. január 1-én lépett hatályba, így az ezen időpont előtt foganatosított intézkedések vagy elkövetett mulasztások tekintetében a Testület – hatáskörének hiányában – nem jogosult állást foglalni. Másrészt a panasz említett részeivel hatáskörének hiányában azért sem foglalkozott, mert azok megítélése az Rtv.-n kívül, más jogszabályok alapján történik, részletes kifejtése jelen állásfoglalás IV. részében történik.

2) A 2011. május 7-ei rendőri mulasztás miatt benyújtott panasz határidejének megtartásával kapcsolatban a Testület az alábbi megállapítást teszi. A sérelem felismerése egybeesett az intézkedés foganatosításának időpontjával, így az Rtv. fentebb idézett panaszbenyújtási határidejére vonatkozó rendelkezés első fordulát kellett alkalmazni. A sérelmezett rendőri intézkedés, illetve mulasztás 2011. május 7-én történt, a panasz előterjesztésére nyitva álló határidő – tekintettel arra, hogy a határidő utolsó napja munkaszüneti napra esett – május 16-án járt le. A panaszos ugyanakkor sérelmeit a Testületnél csak 2011. június 24-én, tehát a fenti határidőt elmulasztva adta elő. Emiatt szükséges volt annak vizsgálata, hogy a panaszos mulasztása annak a következménye-e, hogy az intézkedéssel szemben igénybe vehető jogorvoslati lehetőségekről a rendőröktől nem kapott tájékoztatást.

A panaszos beadványának kiegészítésében úgy nyilatkozott, hogy az intézkedő rendőrök nem adtak tájékoztatást a panasztételi jogáról, és a Testülethez fordulás lehetőségéről úgy szerzett tudomást, hogy a panasztétel előtt kb. két nappal az ügyészségen járt, ahol elolvasta a szórólapot, így értesült a Testület működéséről.

A panaszossal szemben intézkedő r. őrmester jelentése kifejezetten nem tartalmaz utalást a panaszjogról való kioktatásra (annyi szerepel a dokumentumban, hogy a feleket „kellő felvilágosításban” részesítette), míg a r. főtörzsőrmester járőrvezető kiegészítő jelentése azt tartalmazza, hogy a panaszossal és volt férjével is közölte, hogy amennyiben a rendőri intézkedéssel szemben panasszal szeretnének élni, akkor azt az E.-i Rendőrkapitányságon vagy a Testületnél tehetik meg.

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni „az e törvény szerinti” panasz lehetőségéről. Ez a törvényi meghatározás azt jelenti, hogy nem elegendő csupán arra utalni, hogy az intézkedés alá vont személy az illetékes rendőrkapitánysághoz fordulhat, hanem minden esetben említést kell tenni az Rtv. szerinti másik panasztételi módról, a Testülethez fordulás lehetőségéről és az arra nyitva álló határidőről is.

Az egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a panaszos a sérelmezett intézkedés alkalmával megfelelő tájékoztatást kapott-e a panasztétel lehetőségéről. Ezért úgy ítélte meg, hogy a törvény által kötelezően előírt rendőri tájékoztatás, amennyiben az meg is történt, de nem volt teljes körű (a határidőre is kiterjedő). Mivel pedig a rendőrség mulasztása nem értékelhető a panaszos terhére (az ezzel ellentétes értelmezés oda vezetne, hogy az eljáró rendőr adott esetben a saját felróható magatartására – jogsértő mulasztására – tekintettel mentesülhetne a panaszjárásból

fakadó felelősségre vonás alól), a Testület nem tekintette elkésettnek a panaszos beadványát, ezért a 2011. május 7-ei sérelmek érdemi vizsgálatának nem látta akadályát.

IV.

A panaszos beadványában sérelmezte, hogy volt férje magatartásával összefüggésben tett feljelentései miatt a rendőrség milyen döntést hozott az egyes büntetőeljárások során, továbbá, hogy milyen büntetőeljárás cselekményeket tett meg vagy mulasztott el (így például, hogy milyen bizonyítékokat vett vagy nem vett figyelembe, hogyan folytatták le a helyszínelést) a rendőrség, mint nyomozó hatóság, illetve az ügyészség. A panasz ezen részei tekintetében a Testület az alábbiakat jegyzi meg.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

Ezen rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. felsorolt fejezeteinek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
 - a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),
 - a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),
- esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A feljelentés, és annak elbírálása, további sorsa (a feljelentés elutasítása, kiegészítése, illetve a nyomozás megszüntetése), valamint a bizonyítás kérdése és egyes bizonyítási eljárások a büntető eljárásjog körébe tartozó kérdések, azokat a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban Be.) szabályozza [Be. 171-172. §, 172/A. §, 174-175/A. §, 190-192/A. §; illetve a Be. VII. Fejezete szól a bizonyításról], az Rtv. idézett rendelkezései alapján a Testület azokban nem jogosult érdemi vizsgálatot folytatni. A Be. szerinti panasztételi lehetőséget a IX. fejezet részletesen szabályozza.

2) A panaszos előadása szerint továbbá közte és volt férje között pénzügyi kérdésekben, valamint a közös kiskorú gyermekük elhelyezése és láthatása tekintetében is viták vannak, amelyeket részletesen taglalt. Az Rtv. fentebb ismertetett rendelkezése alapján a Testületnek úgyszintén nincs lehetősége érdemi vizsgálatot folytatni.

A tulajdonjogi viszonyokat a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) rendezi [a Ptk. Harmadik része szól a tulajdonjogról, azon belül a X.

fejezet tartalmazza a tulajdonjog tartalmára és védelmére vonatkozó rendelkezéseket]. A szülői felügyelettel – azon belül a gyermek elhelyezésének megváltoztatásával, és a szülő és gyermek közötti érintkezés (láthatás) kérdéseivel – a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény VIII. fejezete foglalkozik.

V.

A panaszos a 2011. május 7-ei eseményekkel összefüggésben sérelmezte, hogy a rendőrök a bejelentésétől számított háromnegyed órával később érkeztek csak a helyszínre, akik csak kérésére azonosították magukat, kérése ellenére sem állították elő a volt férjét, nem nyújtottak segítséget a panaszosnak (nem vitték egészségügyi intézménybe), továbbá nem tájékoztatták panasztételi lehetőségéről.

A Testület megállapította, hogy a rendőri fellépés érintette a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. §-ának (1) bekezdéséből levezethető tisztességes eljáráshoz, az 54. § (1) bekezdéséből levezethető testi épséghez, valamint az 57. §-ának (5) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként azt vizsgálta, hogy a rendőrség intézkedési kötelezettsége fennállt-e jelen ügyben.

A Testület ezzel összefüggésben hivatkozik a rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségre, amelyet az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szabályoz. Eszerint: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. §-ának (1) bekezdése szerint továbbá bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.

A panaszos előadása és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott dokumentumok egyezően azt tartalmazzák, hogy a panaszos telefonon kért rendőri segítséget, mert – állítása szerint – sérelmére bűncselekményt valósított meg volt férje.

A bűncselekmény elkövetése miatt történő segítségkérés mindenképpen megalapozta a rendőrök intézkedési kötelezettségét: közbiztonságot sértő cselekményt hoztak a rendőrség tudomására, illetve a Szolgálati Szabályzat fentebb említett 3. §-ának (1) bekezdésében írt „a polgárok személyét sértő” helyzetet hozott a panaszos a rendőrség tudomására. A Testület ehelyütt ugyanakkor megjegyzi azt, hogy – az Rtv. fentebb idézett 92. §-ának (1) bekezdése alapján – nincs hatásköre annak megállapítására, hogy a konkrét ügyben ténylegesen megvalósult-e bűncselekmény, a rendőri intézkedési kötelezettség fennállására vonatkozó megállapítása nem jelent érdemi állásfoglalást a panaszos volt férjének magatartásával kapcsolatban.

2) A panaszos állítása szerint a rendőrök csak mintegy háromnegyed óra elteltével érkeztek a helyszínre.

A Testület a panasz ezen részével összefüggésben a fentebb idézett Rtv. 13. §-ának (1) bekezdésében, illetve a Szolgálati Szabályzat 3. §-ának (1) bekezdésében szabályozott intézkedési kötelezettségen túl utal az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdése szerinti rendelkezésre, amely szerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A rendőrségi tájékoztatás szerint a panaszos a kérdéses napon 11 óra 37 perckor tett bejelentést a bántalmazásról. Az ügyeleti hanganyag szerint a telefonbeszélgetés 3 perc 22 másodpercig tartott. Az ügyeletes tiszt 11 óra 41 perckor küldte a járőrt a megadott címre. A járőr pedig – a közlekedési szabályok betartásával közlekedve – É. városból D. városba, a megadott címre 11 óra 50 perckor érkezett. Az ügyeleti hanganyag meghallgatásával a Testület megállapította, hogy a panaszos beszéde – feltehetően zaklatott állapota – miatt nehezen volt érthető, ezért nem érthette jól első hallásra az ügyeletes tiszt a bediktált adatokat. Az ügyeletes tiszt azt közölte a panaszossal, hogy a rendőrök 5-10 perc múlva érnek a megadott címre, ami – az iratok szerint – megtörtént.

Jelen esetben (és természetesen általában véve is minden hasonló esetben) elvárható volt a rendőrségtől, hogy haladéktalanul küldjön járőrt a bejelentés helyszínére, és ilyen módon tájékozzódjon arról, hogy van-e azonnali rendőri intézkedést igénylő körülmény. A hanganyag tanúsága szerint ez így is történt: az ügyeletes tiszt telefonon tájékozódott a panaszostól a helyszínen történekről, majd annak függvényében közvetlenül kiküldte oda a járőrt.

A Testület – az időpontokat figyelembe véve – úgy ítélte meg, hogy a rendőrség részéről nem történt késedelem a helyszínre való kiérkezés időpontja tekintetében, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült.

3) A panaszos szerint a rendőrök csak kérésére mondták meg nevüket és azonosító számukat. Ezzel összefüggésben a Testület az alábbiakra mutat rá.

Az Rtv. 20. §-a tartalmazza a rendőri intézkedés során a rendőr azonosítására vonatkozó rendelkezéseket, amelynek az a célja, hogy a rendőri intézkedések, eljárások során minden esetben kétséget kizáróan azonosítani lehessen az eljáró rendőrt. Ennek ugyanakkor nem lehet olyan hatása, hogy az intézkedést akadályozza. Az Rtv. 20. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrt intézkedése során vagy az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálatteljesítés igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. Ugyanezen törvényhely (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt minden esetben köteles nevét, azonosító számát, illetve az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Ez alól egyetlen eset kivétel, nevezetesen, ha ez a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti (pl. azonnali beavatkozás, fellépés szükséges), ebben az esetben ugyanis az intézkedés befejezésekor kell az igazolására szolgáló lépéseket megtenni.

A szolgálati fellépés módját Szolgálati Szabályzat 4. §-a részletezi. Annak (1) és (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedést – ha annak eredményességét nem veszélyezteti – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha egyenruhát visel tisztelgéssel, és a tervezett intézkedés megjelölése és célja, valamint neve és azonosító száma közlésével kezdi meg. Az intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét is felmutatja, kivéve, ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti (ez esetben azt az intézkedést követően kell megtenni).

A helyszínen intézkedő r. őrmester járőr jelentése nem tartalmaz a szolgálati fellépés mikéntjére vonatkozóan információt. A r. főtörzsőrmester járőrvezető kiegészítő jelentésében ugyanakkor előadta, hogy a helyszínen őt fogadó panaszosnak (és fiának is) köszönt, bemutatkozott, közölte beosztását és annak helyét.

A Testület az egymásnak ellentmondó bizonyítékok miatt nem tudta megállapítani, hogy az intézkedő rendőrök szolgálati fellépésének módja megfelelő volt-e, ezáltal a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának sérelme ebben a tekintetben nem volt megállapítható.

4) A panaszos sérelmezte, hogy kérése ellenére sem állították elő a rendőrkapitányságra az őt állítólagosan bántalmazó volt férjet.

A Testület a panasz ezen részével összefüggésben felhívja a figyelmet jelen állásfoglalás V. rész 1) pontjában hivatkozott Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése, illetve a Szolgálati Szabályzat 4. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedési kötelezettséget rögzítő rendelkezésekre, továbbá az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra. Ez utóbbi törvényhely szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az e törvényben foglaltak figyelembevételével – engedelmességni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

A jogszabályi rendelkezések egyértelművé teszik, hogy a rendőr a szolgálati beosztásban meghatározott feladatait nem az egyes állampolgárok (legyen az akár egy bűncselekmény sértettje is) kérése vagy utasításai szerint végzi [kivétele: Rtv. 29. § (4) bekezdés], hanem a jogszabályoknak és az előjáró utasításainak megfelelően. Jelen esetben pedig a rendőrség úgy ítélte meg, hogy a foganatosítottakon kívül egyéb rendőri intézkedésre (így előállításra) nincs szükség.

A Testület ugyanakkor tájékoztatást ad a panaszosnak arról, hogy az Rtv. 33. §-ának (1) és (2) bekezdése taxatív felsorolja (az elfogás és) az előállítás okait. A 33. § (1) bekezdése szerinti okok fennforgása (így pl. szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért személy) esetében a rendőr mérlegelés nélkül köteles az előállítást foganatosítani. Az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdésében felsorolt körülmények fennállásakor azonban a rendőr mérlegelni köteles, hogy foganatosítson-e előállítást, avagy – az Rtv. 15. §-ában szabályozott arányosság követelményének szem előtt tartásával – amennyiben lehetséges, több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés (kényszerítő eszköz) közül olyan intézkedést válasszon, ami az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár. Amennyiben a panaszos sérelmére valóban történt

bűncselekmény (testi sértés), az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés b) pontja szerinti ok, azaz a bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy előállítása jöhetett volna szóba, amely azonban a fentebb írtak alapján mérlegelés szerinti előállítási ok, így nem keletkezett a rendőr számára kötelezettséget annak fogantatására.

A Testület megállapítása szerint a rendőrök részéről nem történt mulasztás azért, mert a panaszos előállításra vonatkozó kérésének megfelelően nem intézkedtek, azzal összefüggésben alapjogi sérelem sem történt (az fogalmilag is kizárt).

5) A panaszbeadvány szerint a rendőrök nem nyújtottak segítséget a panaszosnak: nem szállították egészségügyi intézménybe, csak annyit mondtak, hogy É. városban van a legközelebbi rendelő.

Az Rtv. fentebb idézett 2. §-ának (1) bekezdése értelmében a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget [...] közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség segítségnyújtási és felvilágosítási kötelezettségét az Rtv. 24. § (1) bekezdése külön is kiemeli: a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulóknak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A rendőrség segítségnyújtási kötelezettségének tartalma – ahogyan arra a Testület már korábbi állásfoglalásaiban is utalt – pontosan nem határozható meg, de az az Rtv. által meghatározott rendőri feladatkörbe tartozó kérdésekhez kapcsolódik.

A Testület továbbá utal a Szolgálati Szabályzat 20. §-ának (1) és (2) bekezdésében írtakra, amely szerint a rendőr az általa észlelt, vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz. A rendőr magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

A rendőrségi dokumentumok, és a panaszos által becsatolt járóbeteg vizsgálati lapok szerint a panaszosnak a kezén és a csuklóján hámhorzsolás (két darab egy cm-es) látszódot, zúzódásos sérülései keletkeztek. Egyéb testrészein a rendőrök nem láttak elváltozást, és mozgásából ítélve sem volt következtethető más sérülés elszenvedése. A rendőrség állítása szerint a panaszos kérdésekre nem kért mentőt, illetve orvosi ellátást. A panaszos ugyanakkor maga hívta ki a mentőszolgálatot. A panaszos által említett azon körülményt, hogy egy foga kiesett – ami miatt egyébként csak 20 nappal később fordult orvoshoz – az állítólagos bántalmazást követően közvetlenül maga nem észlelte, azt a rendőröknek nem mondta el. Annak megítélésére – a többször hivatkozott Rtv. 92.§-ának (1) bekezdésében írt szabály alapján –, hogy a fog elvesztése a panaszos által hivatkozott bűncselekménnyel összefügg-e, annak minősítését befolyásolja-e és hogyan, a Testületnek nincs hatásköre.

A Testület megítélése szerint a helyszínen intézkedő rendőrök megfelelően jártak el, amikor a panaszos mellett a volt férjet is meghallgatták, tanúkatatást végeztek, és egy szomszédot is meghallgattak. A rendőrségi iratok szerint a panaszost megfelelő felvilágosításban részesítették. Tekintettel arra, hogy a feltételezett cselekmény könnyű testi sértés alapesetének megállapítására lehetett alkalmas, a büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 31. §-ának (1) bekezdése, valamint 170. §-ának (1) és (8) bekezdése alapján magánindítványra üldözendő cselekmény.

A Btk. 31. §-a mellett a Be. 173. §-a tartalmazza a magánindítványra vonatkozó rendelkezéseket. A törvényhely (1) bekezdése értelmében magánindítványra üldözendő bűncselekmény miatt csak a jogosult feljelentése alapján indítható büntetőeljárás. A magánindítvány előterjesztőjének bármely olyan nyilatkozatát, amely szerint az elkövető büntetőjogi felelősségre vonását kívánja, magánindítványnak kell tekinteni. A (3) és (4) bekezdés szerint a magánindítványt attól a naptól számított 30 napon belül kell előterjeszteni, amelyen a magánindítványra jogosult a bűncselekmény elkövetőjének kilétéről tudomást szerzett. A magánindítvány előterjesztésére nyitva álló határidő elmulasztása miatt igazolásnak akkor van helye, ha a bűncselekmény közvérdra üldözendő. A Be. 52. §-ának (1) bekezdése továbbá kimondja, hogy – többek között – a könnyű testi sértés esetén a vádat mint magánvádoló a sértett képviseli, feltéve, hogy az elkövető magánindítványra büntethető.

A Be. a nyomozásra vonatkozó általános rendelkezések között, a 164. § (1) bekezdésében úgy rendelkezik, hogy a büntetőeljárás – ha a Be. eltérően nem rendelkezik – nyomozással kezdődik; a 170. §-ának (1) bekezdése értelmében pedig a nyomozás az ügyésznek vagy a nyomozó hatóságnak hivatali hatáskörében, valamint a nyomozó hatóság tagjának hivatali minőségében tudomására jutott adatok alapján vagy feljelentésre indul meg. A törvény által írt „eltérő” rendelkezés a magánvádas eljárás intézménye. A Be. a külön eljárások között, a XXIII. fejezetben foglalkozik a magánvádas eljárás szabályaival. A Be. 497. §-ának (1) bekezdése úgy szól, hogy az eljárás feljelentésre indul meg (tehát nem elegendők ilyen esetben olyan adatok, amikről az ügyész vagy a nyomozó hatóság hivatali hatáskörében, illetve amikről a nyomozó hatóság tagja hivatali minőségében szerez tudomást). A magánvádas eljárás megindító nyilatkozatának, a magánindítványnak a tartalmi elemeit és benyújtásának helyét a Be. 497. §-ának (1) és (2) bekezdése tartalmazza. Eszerint: abban elő kell adni, hogy a feljelentő ki ellen, milyen cselekmény miatt és milyen bizonyítékok alapján kéri a büntetőeljárás lefolytatását. A feljelentést a bíróságon kell írásban vagy szóban megtenni (az elkövető kilétéről való tudomásszerzéstől számított 30 napon belül), a szóbeli feljelentést jegyzőkönyvbe kell foglalni. A nyomozó hatóság a hozzá érkezett feljelentést az illetékes bíróságnak küldi meg. Az ügyész a feljelentést akkor küldi meg a bíróságnak, ha a vád képviseletét nem veszi át. A magánindítvány egyébként illetékköteles (az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 52. § (1) bekezdése értelmében 5.000 forint).

A fenti bizonyítékok alapján a Testület úgy foglalt állást, hogy a rendőrség eleget tett segítségnyújtási és felvilágosítás-adási kötelezettségének, amelynek következtében a panaszos testi épséghez és tisztességes eljáráshoz való joga nem szenvedett sérelmet.

6) A panaszos sérelmezte azt is, hogy a helyszínen intézkedő rendőrök nem tájékoztatták panaszjogáról, az ügyészségen szerzett tudomást a Testület működéséről.

A panasz ezen részével összefüggésben a Testület visszautal jelen állásfoglalás III. részében kifejtettekre.

Figyelemmel arra, hogy a panaszos végül a Testülethez tudott fordulni az őt ért sérelmek miatt – a panaszjogának sérelmét nem állapította meg. Ugyanakkor a rendelkezésre álló és egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrség eleget tett-e a panaszjogról való megfelelő tájékoztatási kötelezettségének, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

VI.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a helyszínen történt rendőri intézkedés időpontja tekintetében nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, a rendőrség segítségnyújtási és felvilágosítás-adási kötelezettségének teljesítésével a testi épséghez és tisztességes eljáráshoz való joga sem szenvedett sérelmet. A szolgálati fellépés és a panaszjogról való felvilágosítás megfelelősége tekintetében a Testület – az ellentmondó bizonyítékok miatt – nem tudott megnyugtatóan állást foglalni, ezért azok tekintetében a tisztességes eljáráshoz való alapjog sérelme nem volt megállapítható.

Az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján a Testületnek a panaszt az intézkedést fogantató szerv vezetőjéhez kellene áttennie; azonban az áttétel ellen a panaszos panaszában előzetesen tiltakozott, ezért a Testület az eljárás megszüntetéséről döntött.

Budapest, 2011. november 30.

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag